

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00868&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00868. Стороннє тіло в носі

Автор: Karin Blomgren
Редактор оригінального тексту: Kristian Lampe
Дата останнього оновлення: 2017-09-06

Основні положення

- Стороннє тіло в носовому ході дитини є поширеною проблемою.
- Типові сторонні тіла в носі: намистинки, кульки, пластикові деталі іграшок, монети, горошини, горіхи і частини гумки, пінопласт чи папір.
- Потрапляння в ніс батарейок-таблеток може викликати ерозивні ушкодження протягом декількох годин.
- Сторонні тіла, що абсорбують воду, у носі починають набрякати. Прилегли слизові оболонки стають подразненими і набряклими. Набрякла слизова оболонка і збільшення секреції утримують стороннє тіло на місці.
- Сторонні тіла зазвичай локалізуються під нижньою носовою раковиною чи між нижньою носовою раковиною і перегородкою.

Симптоми і діагноз

- Часто діагноз досить очевидний: батьки помічають, що в носовому ході дитини є стороннє тіло, або дитина (чи опікун) розповідають про його можливу наявність. Якщо постановка діагнозу відкладається, то поширеним симптомом є одностороння обструкція носа.
- Також з носа можливі односторонні гнійні виділення з неприємним запахом.

- Діагноз зазвичай підтверджується оглядом носа. Стороннє тіло рідко розміщується в задній частині носа, зазвичай його видно при огляді із застосуванням налобного освітлювача та носового дзеркала.

Усунення стороннього тіла

- Техніка позитивного тиску в носі (“батьківський поцілунок”)
 - Мати, батько чи інший близький дорослий щільно закриває рот дитини своїми губами, вільна ніздря притискається, після чого відбувається різке і швидке вдунання повітря в рот дитини і стороннє тіло усувається потоком повітря.
 - Техніка видунання є безпечною і ефективною [Доказ 04600] C]. Стороннє тіло усувається у 80% випадків.
- Якщо стороннє тіло не може бути видалене шляхом видунання, то для зменшення набряку слизових оболонок використовується судинозвужуючий засіб, а носовий хід для проведення механічного видалення знеболюється (використовується вата, змочена лідокаїн-адреналіновим розчином).
- Під місцевою анестезією після видалення виділень за допомогою відсмоктувача, стороннє тіло краще також видаляти відсмоктувачем, гачкоподібним зондом, маленькою присоскою або малими щипцями під візуальним контролем та з використанням носового дзеркала.
- Під час видалення твердого чи крихкого стороннього тіла за допомогою гачкоподібного зонда слід пройти за нього, після чого потягнути зонд назад разом зі стороннім тілом.
- Під час механічного видалення стороннє тіло не слід проштовхувати в носоглотку, так як з неї воно може легко впасти в трахею, особливо у дитини, яка кричить. Оскільки слизові оболонки носа легко пошкоджуються, то для видалення стороннього тіла слід застосовувати місцеву анестезію та судинозвужуючі засоби, а саме усунення має бути обережним. Голову пацієнта слід підтримувати, а дитину - міцно тримати на колінах.
- Батарейка-таблетка піддається корозії і вже через декілька годин може спричинити перфорацію носової перегородки. Тому всі випадки підозри на наявність батарейки-таблетки в якості стороннього тіла повинні бути оглянуті негайно.

- Якщо видалення стороннього тіла методами, описаними вище, є неефективним, то дитину слід скерувати до оториноларинголога. Видалення стороннього тіла може іноді потребувати проведення загальної анестезії.

Пов'язані ресурси

- Література пов'язані 00989 [Foreign body in the nose...]

Джерела інформації

R1. Guidera AK, Stegehuis HR. Button batteries: the worst case scenario in nasal foreign bodies. N Z Med J 2010;123(1313):68-73. [PubMedID|20581897]

Доказові огляди Duodecim

- [Доказовий огляд 04600](#). Parent's kiss – a positive pressure technique to remove nasal foreign bodies in children.
Дата оновлення: 2015-11-09
Рівень доказовості: C
Резюме: Parent's kiss (using mouth-to-mouth blowing with other nostril pressed closed) may be a safe and effective first-line option in removing nasal foreign bodies in children.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: ebm00868 Ключ сортування: 038.045 Тип: EBM Guidelines

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2017-09-06

Автор(и): Karin Blomgren Автор(и) попередніх версій статті: Anne PitkärantaErkki Virolainen Редактор(и): Kristian Lampe
Лінгвіст(и)-консультант(и) англomовної версії: Kristian Lampe Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd
Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії
EBM Guidelines Otorhinolaryngology

Ключові слова індексу
mesh: nasal foreign body mesh: foreign body mesh: removal of a foreign body mesh: nostril nose
speciality: Otorhinolaryngology icpc-2: R87